

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представка број 65713/13
Васвија ФЕРИЗОВИЋ
против Србије

Европски суд за људска права (Друго одељење), на заседању 26. новембра 2013. године Већа у саставу:

Guido Raimondi, *председник*,

Peer Lorenzen,

Dragoljub Popović,

Nebojša Vučinić,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Helen Keller,

Egidijus Kūris, *судије*,

и Stanley Naismith, *секретар Одељења*,

С обзиром на горе наведену представку поднету 4. октобра 2013. године,

После већања, доноси следећу одлуку:

ЧИЊЕНИЦЕ

1. Подносиатељка представке, госпођа Васвија Феризовић, је држављанка Србије, рођена 1950. године, а живи у Новом Пазару. Пред Судом ју је заступао господин Р. Маринковић, адвокат из Новог Пазара.

А. Околности предмета

1. Увод

2. Чињенице предмета, како их је подносиатељка представке изнела, могу се сумирати како следи.

3. Подносиатељка представке је била запослена у „Рашка Холдинг Компанија А. Д. у реструктурирању“, предузећу из Новог Пазара (у даљем тексту: „дужник“).

4. Пошто дужник није испунио своје уговорне обавезе према њој, подносиатељка представке је против њега покренула парнични поступак.

2. Поступак подносиоце представке

5. Општински суд у Новом Пазару је 7. фебруара 2008. године наложио дужнику да подносиоце представке исплати одређене износе на име неисплаћене зараде, накнаде за годишњи одмор и трошкове поступка.

6. Пресуда је постала правоснажна 20. августа 2008. године.

7. Подносиоце представке је 29. јуна 2011. године поднела предлог за извршење горе наведене судске одлуке Основном суду у Новом Пазару.

8. Суд је 30. јуна 2011. године усвојио предлог и издао налог за извршење.

3. Статус дужника

9. Агенција за приватизацију је 26. маја 2006. године наложила реструктурирање дужника као део поступка приватизације.

10. Против дужника је 11. септембра 2013. године отворен претходни стечајни поступак.

11. Реструктурирање дужника је окончано 18. октобра 2013. године.

Б. Релевантно домаће право и пракса

1. Одлука Уставног суда од 21. марта 2013. године (одлука Уставног суда Уж. 1712/2010)

12. У предметном случају је 26. марта 2010. године поднета уставна жалба Уставном суду, којом је тражено обештећење за неизвршење правоснажне пресуде донете против друштвеног/државног предузећа у поступку реструктурирања.

13. Подносиоце уставне жалбе је посебно тврдила да је држава одговорна за неизвршење пресуде донете у њену корист, и затражила, између осталог, да се држави наложи да јој исплати наведене износе досуђене предметном пресудом.

14. Уставни суд је 21. марта 2013. године утврдио да је подносиоце уставне жалбе заиста претрпела повреду „права на суђење у разумном року“, као и повреду „права на мирно уживање имовине“, и наложио држави да јој исплати 400 евра на име нематеријалне штете, што ће се претворити у српске динаре по курсу важећем на дан исплате. Осим тога, Уставни суд је држави наложио да јој из сопствених средстава исплати износе наведене у домаћој одлуци.

15. Тиме је Уставни суд узео у обзир мишљења Суда у једном броју предмета у којима је реч о одговорности српских власти за неизвршење пресуда донетих против предузећа са претежно друштвеним/државним капиталом (видети, међу многим другим,

Маринковић против Србије (одлука) број 5353/11, 29. јануар 2013. године).

16. Одлука Уставног суда објављена је у „Службеном гласнику“ од 4. октобра 2013. године („Сл. гласник РС“, број 87/2013).

2. Друге одлуке Уставног суда донете у контексту друштвених/државних предузећа у поступку реструктурирања

17. Осим горе наведене одлуке од 21. марта 2013. године, Уставни суд је, у предметима у вези са неизвршењем правоснажних домаћих пресуда донетих против друштвених/државних предузећа у поступку реструктурирања, донео још две одлуке са истим дејством 7. марта 2013. године (Уж 1645/2010) и 9. маја 2012. године (Уж 1705/2010).

3. Остало релевантно домаће право и пракса

18. Остало релевантно домаће право и пракса изнети су у пресудама Суда у предмету *Предузеће ЕВТ против Србије* (број 3102/05, ст. 26. и 27., 21. јун 2007. године); *Марчић и други против Србије* (број 17556/05, став 29., 30. октобар 2007. године); *Р. Качанор и друге подносиољке представке против Србије* (бр. 2269/06, 3041/06, 3042/06, 3043/06, 3045/06 и 3046/06, 15. јануар 2008. године, ст. 57-82); *Влаховић против Србије* (број 42619/04, ст. 37-47, 16. децембар 2008. године); *Црнишанин и други против Србије* (бр. 35835/05, 43548/05, 43569/05 и 36986/06, 13. јануар 2009. године, ст. 100-104); *Адамовић против Србије* (број 41703/06, ст. 17-22, 2. октобар 2012. године); и *Маринковић*, цитирана у горњем тексту, ст. 26-29 и ст. 31-44).

ПРИТУЖБЕ

19. Подносиољка представке се жалила према члану 6. став 1. Конвенције и члану 1. Протокола број 1 због пропуста Тужене државе да изврши предметну правоснажну пресуду.

20. Подносиољка представке се даље жалила, према члану 13. Конвенције, због непостојања делотворног домаћег правног средства у вези са спорним неизвршењем.

ПРАВО

А. Притужбе подносиоцеке представке према члану 6. став 1. Конвенције и члану 1. Протокола број 1

1. Као што је констатовано у горњем тексту, подносиоца представке се жалила према члану 6. став 1. Конвенције и члану 1. Протокола број 1 уз Конвенцију због неизвршења правоснажне пресуде донете у њену корист.

2. Релевантне одредбе ових чланова гласе како следи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ... има право на правичну ... расправу у разумном року пред ... судом ...“

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.“

3. Суд је у пресуди *Маринковић*, цитираној у горњем тексту, утврдио да:

„ (...)у стварима у вези са неизвршењем пресуда донетих против друштвених предузећа у поступку *стецаја* и/или оних која су *престала да постоје*, осим што је утврдио повреду односних уставних права, Уставни суд био спреман да досуди накнаду нематеријалне штете као и материјалне, наиме, да је био спреман да држави наложи да из сопствених средстава исплати одређене износе досуђене у домаћим пресудама.

Супротно томе, у предметима где је дужничко предузеће и даље било у поступку *реструктурирања*, Уставни суд је, осим што је утврдио повреду односних уставних права, био спреман само да досуди накнаду нематеријалне штете. Другим речима, он није био спреман да наложи држави да исплати, из сопствених средстава, износе досуђене предметним правоснажним пресудама како се то захтева релевантном праксом Суда (видети став 51. у горњем тексту).

58. Сходно томе, уставна жалба се ипак не може сматрати делотворном у предметима који укључују одговорност Тужене државе за неизвршење пресуда против друштвених предузећа у поступку *реструктурирања*. Међутим, у будућим предметима, Суд може, поново размотрити свој став ако постоји јасан доказ да је Уставни суд накнадно ускладио његов приступ са релевантном праксом Суда. Дакле, Суд је у његовој релевантној пракси доследно утврђивао да је Тужена држава одговорна *ratione personae* за неизвршење правоснажних пресуда донетих против друштвених/државних предузећа, без обзира на статус предметног предузећа (видети, на пример, *Р. Качапор и друге подносиоцеке представке*, цитиран у горњем тексту; *Црнишанин и други против Србије*, број 35835/05, 43548/05, 43569/05 и 36986/06, 13. јануар 2009. године; и *Рашкових и Милуновић*, бр. 1789/07 и 28058/07, 31. мај 2011. године).“

4. Суд примећује да је Уставни суд Србије недавно потпуно усагласио свој приступ у вези са неизвршавањем пресуда против друштвених/државних предузећа у поступку реструктурирања са праксом Суда (видети ст. 12-17 у горњем тексту).

5. Пошто је прва таква одлука Уставног суда објављена у „Службеном гласнику“ 4. октобра 2013. године, Суд сматра да је уставна жалба делотворно правно средство у оквиру значења члана 35. став 1. Конвенције за ту последњу категорију предмета у вези са неизвршењем пресуда против друштвених/државних предузећа до тога датума (видети став 16. у горњем тексту, видети такође *Винчић и други против Србије*, цитирана у горњем тексту, став 51.).

6. У конкретном предмету, подносиатељка представке није уложила уставну жалбу већ је, уместо тога, поднела представку Суду 4. октобра 2013. године.

7. Према томе, ова притужба се мора одбацити због неисцрпљења домаћих правних лекова, сходно члану 35. ст. 1. и 4. Конвенције.

Б. Притужбе подносиатељке представке према члану 13. Конвенције

8. Најзад, подносиатељка представке се жалила, према члану 13. Конвенције, због непостојања делотворног домаћег правног лека у вези са предметним неизвршењем.

9. Члан 13. гласи како следи:

Члан 13.

„Свако коме су повређена права и слободе предвиђени у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред националним властима, без обзира на то да ли су повреду извршила лица која су поступала у службеном својству.“

10. С обзиром да су притужбе подносиатељке представке према члану 6. Конвенције и члану 1. Протокола број 1 уз Конвенцију одбачене због неисцрпљења домаћих правних средстава, односно притужба према члану 13. је очигледно неоснована и мора се одбацити у складу са чланом 35. ст. 3(а) и 4. Конвенције.

Из тих разлога, Суд једногласно

Проглашава представку недопуштеном.

Stanley Naismith
Секретар

Guido Raimondi
Председник